

trekken in een voorval, dat tot een rustig profijt van de verworven bezitting allermintst kon bijdragen. Op 17 Februari 1583 was er opschudding in Delft; daar werden den heelen dag de poorten gesloten gehouden, „datter niemand uit noch in mocht, hoewel het week-merkt was”, aldus vertelt Bor (deel II, 363). Men zocht namelijk „eenige personen, die men seide dat jegens den staet des lands geconspireert hadden”. Zoo werden daar gevangen genomen Cornelis de Hoge, de aanstichter van het kwaad, voorts Aper Fransz., brouwer en kapitein der stede van Delft, zekere Cornelis, een boek-slotenmaker en tevens „tot Rotterdam eenen Dirk Mullem, boekdrukker”. Cornelis de Hoge werd ter dood veroordeeld en 29 Maart te recht gesteld; de door Bor volledig meegedeelde sententie maakt ons duidelijk wat er aan de hand was. Deze man was een geboren Hagenaar, die te Antwerpen bij Phil. Galle het plaatsnijden had geleerd, daarna jaren lang in Engeland had gewoond, zich verdienstelijk had gemaakt door bij zijn aankomst te Hoorn op 14 Mei 1574 een bericht uit Engeland mee te brengen voor de Staten over de uitrusting van een Spaansche oorlogsvloot (zie Bor I, 529), doch thans sedert 1581 in betrekking stond tot de Spanjaarden. Men hield hem of wilde hem laten doorgaan voor een bastaard van Keizer Karel V en zoo had Koning Philips II op hem als telg uit de Oostenrijksche dynastie een beroep gedaan om in de Hollandsche steden een Spaansch-gezinde beweging te verwekken. In het belang daarvan waren reeds allerlei maatregelen getroffen en onder meer ook een „fameus, oproerig en seditieus libel” opgesteld, getiteld *Hoognodig Advertissement*, met nog andere stukken bestemd voor de schutterijen der Hollandsche steden, die door hem als „Cornelis van Oostenrijk bastaard van den Keiser Kaerle de Vijfde” zouden worden uitgevaardigd en verspreid; ook voor Duitsche en Fransche vertalingen zou worden gezorgd. Een Leidsche drukker nu, Joris Willeboortsz¹⁾ had zich in schijn tot medewerking geleend, doch

1) Ledeboer vermeldt hem niet in zijn *Boekdrukkers enz.* (1872), wel in zijn *Alfabetische lijst* (1876) als Jeronimus Willeboortsen, bij wien in 1596 verscheen: *Beschrijvinghe van 't groote ende vermaert Coninckrijcke van Congo* 4°; blijkbaar wordt op dit eenige aan Lede-